

Przed premierą

„Sen srebrny Salomei“

Teatr im. Stefana Jaracza występuje z kolejną premierą. Na scenę wchodzi dramat Juliusza Słowackiego „Sen srebrny Salomei”. Napisany pod koniec życia poety (1843), w okresie, kiedy Słowacki ulegał wpływom mistycyzmu, pełen dwuznaczności, tajemnic, niejednorodny w stylu — rzadko trafiał na sceny, chociaż niepokoił i prowokował wielu wybitnych inscenizatorów. Przez długi czas uważano „Sen...” za utwór niesceniczny, trudny do wystawiania. Niektórych odpychało ujęcie problematyki polityczno-społecznej, innych raziło okrucieństwo fabuły...

Polska prapremiera miała miejsce w Krakowie w 1900 roku w reżyserii Józefa Kotarbińskiego. Naczelny problem ideologiczny rozwiązał reżyser na przekór intencjom autora, a zgodnie z poglądami Sienkiewicza na sprawę konfliktów Rzeczypospolitej z hajdamacyzną.

Druga z wielkich inscenizacji „Snu...” odbyła się ćwierć wieku później w warszawskim Teatrze Narodowym. Reżyserował Teofil Trzciański, scenografię projektował Wincenty Drabik. Inszenizacja zmierzała w przeciwnym kierunku. Zamiast wartości historycznych eksponowała poetyckość dramatu, widowiskowe walory poszczególnych fragmentów, do czego waleń przy czynił się dekorator, tworząc oprawę plastyczną niezwykle nastrojową, starannie skomponowaną.

Po „Sen srebrny Salomei” sięgał również Leon Schiller. Lwowska inscenizacja z 1932 roku po

kilku przedstawieniach zakazana została przez ówczesne władze. Słowackiego i Schillera ukazujących w ostrym świetle rządy szlacheckie na Ukrainie uznano za... „siewców komunistycznej propagandy”.

Z powojennych inscenizacji (nielicznych zresztą) najwięcej zainteresowania wzbudziło przedstawienie Krystyny Skuszanek zrealizowane w 1959 roku w Nowej Hucie. „Skuszanek — pisano — uniknęła płaskiej, historycznej dosłowności, ale w „Snie” pozostał cień historii. Straszny i drwiący. Był to od wielu lat pierwszy Słowacki na scenie niepokojący i współczesny”. Ponadto „Sen...” wystawiali Goliński, Minc, Kordziński...

Przedstawienie olsztyńskie reżyserował Jan Bleszyński. Scenografia jest dziełem Władysława Wigury, muzyka Mateusza Święcickiego. W głównych rolach występują: Małgorzata Pri-tulak (Salomea), Ewa Skarżanka (Księżniczka), Krystyn Wójcik (Regimentarz), Roman Michałski (Leon), Feliks Szajnert (Semenko), Jan Bleszyński (Sawa), Józef Czerniawski (Wernyhora), Konrad Wawrzyniak (Gruszczyński) oraz Eugenia Śnieżko-Szafnagłowa, Marta Sobolewska, Zbigniew Szpekt, Janusz Dżubiński. Na zdjęciu Ewa Skarżanka i Józef Czerniawski.